

פרופ' אהרן קלרמן
תולדות חיים

פרופ' אהרן קלרמן נולד בחיפה ב 1945 וקיבל את חינוכו בעיר זו, ולאחר מכן בישיבות "נחלים" (1961 - 1963) ו"מרכז הרב" (1963 - 1964). בשרותו הצבאי (1964 - 1966) שימש כמדריך גזני"ע, מדריך ידיעת הארץ ומש"ק חינוך. בלימודיו לתואר ראשון באוניברסיטת חיפה (1966 - 1969) התמחה בגיאוגרפיה אנושית בחוג לגיאוגרפיה ובתקופות בית שני והעת החדשה בחוג לתולדות עם ישראל. כמו-כן למד והשלים לימודי תעודת הוראה. בלימודיו לתואר שני באוניברסיטה העברית (1969 - 1972), אותם סיים בהצטיינות, התמחה בגיאוגרפיה יישובית-עירונית במחלקה לגיאוגרפיה, וכתב תיזה בהדרכתו של פרופ' יהודה קרמון ז"ל על המרכזים הבין-כפריים בישראל. התיזה בחנה ברמה הכלל-ארצית את מרכזי השרותים והתעשייה המשותפים למספר יישובים כפריים לאור תאורית המקומות המרכזיים.

מיד עם תום לימודיו לבי"א, ב 1969, החל לעבוד, במקביל ללימודי המ"א, בחוג לגיאוגרפיה באוניברסיטת חיפה כעוזר הוראה. כמו-כן עסק תוך כדי לימודיו לתואר ראשון ושני בהוראה במספר בתי ספר תיכוניים באיזור חיפה.

במסגרת מאמציה של אוניברסיטת חיפה לבנות סגל אקדמי לחוגים, נשלח פרופ' קלרמן ללימודי דוקטורט באוניברסיטת בוסטון (1973 - 1976). בלימודים אלה נמשכה התמחותו בגיאוגרפיה יישובית-עירונית תוך הדגשת היבטים כלכליים ושיטות מחקר כמותיות מתקדמות. עבודת הדוקטור, בהדרכתו של פרופ' ג'יפרי בניסטר, עסקה בבדיקה מפורטת של למעלה מ 3,000 נפות בארה"ב מנקודת המבט של תאורית שימושי הקרקע החקלאיים של פון-טון. ספציפית נבדקה האפשרות שקירבה לשווקים עירוניים ברמות שונות משפיעה על הכנסתם של חקלאים שונים.

טרם חזרתו לארץ, בשנה האקדמית 1976-1977, כיהן פרופ' קלרמן כפרופסור-משנה אורח במחלקה לגיאוגרפיה באוניברסיטת מיאמי (פלורידה), וזאת בהמשך לעבודתו כמרצה באוניברסיטת בוסטון. במהלך השנים שלאחר מכן כיהן פעמיים למשך שנה (1982 - 1983; 1989 - 1990) כפרופסור אורח במחלקה לגיאוגרפיה באוניברסיטת מרילנד, קולג' פארק. באוניברסיטה זו לימד גם באופן סדיר מידי קיץ סמינר לתלמידי מ"א לדוקטורט. בקיץ 1991 שהה באוניברסיטת מרילנד כעמית פולברייט במסגרת מחקרו על קשרי הטלקומוניקציה הבינלאומית של ארה"ב.

עם חזרתו לאוניברסיטת חיפה ב 1977 כיהן בה מאז ועד היום והתקדם בה עד לדרגת פרופסור מן המניין אמריטוס. במקביל לימד באוניברסיטת בר-אילן במשרה חלקית. בשנים 1985 - 1987 כיהן כראש החוג לגיאוגרפיה באוניברסיטת חיפה, ובשנים 2004-1995 כיהן כסגן נשיא למינהל, תוך המשכתה של פעילותו האקדמית (בנספח להלן מפורטות פעולותיו העיקריות בתפקיד זה). עם סיום כהונתו כסגן נשיא בשנת 2004 פרש לגימלאות מוקדמות מאוניברסיטת חיפה, אולם המשיך בה את פעילותו האקדמית. עם פרישתו כיהן פרופ' קלרמן מספר חודשים כעמית אורח במכון לחקר האינטרנט של אוניברסיטת אוקספורד, לאחר זכייה בתחרות בינלאומית על משרה זו (8 זוכים מתוך כ-400 מועמדים). בשנים 2005-2007 כיהן פרופ' קלרמן כנשיא מיועד של המכללה האקדמית לישראל שעל הקמת תשתיתה האקדמית שקד (בנספח להלן מפורטות פעולותיו העיקריות בתפקיד זה). משנת 2007 ועד סוף 2014 כיהן כנשיא המכללה האקדמית צפת, תוך המשכתה של עבודתו המחקרית (בנספח להלן מפורטות פעולותיו העיקריות בתפקיד זה).

במשך השנים מילא תפקידים שונים באגודה הגיאוגרפית הישראלית, כולל תפקידי סגן נשיא (1990 – 1992) ונשיא (1992 – 1995). במקביל החל בפעילות באיגוד הגיאוגרפי הבינלאומי (IGU), כחבר מלא ואחר-כך כסגן יו"ר הוועדה הגיאוגרפית של טלקומוניקציה (1987 – 2000). בשנת 2000 הציע לארגון זה את הקמתה של וועדה לחקר חברת המידע, והוא נבחר לראשות הוועדה בקונגרס העולמי בקוריאה (2000) ועמד בראשה עד 2008, ומאז הוא מכהן כיו"ר כבוד של הוועדה. בשנת 2008 נבחר לסגן הנשיא של האיגוד הגיאוגרפי הבינלאומי (IGU), תפקיד אותו הוא מילא עד 2014. פרופ' קלרמן הוא הישראלי הראשון שמילא תפקיד זה. באותו נושא יזם בשנת 1999 את הקמתו של המרכז לחקר חברת המידע באוניברסיטת חיפה. משנת 1987 ועד היום הוא חבר בוועדה הלאומית לגיאוגרפיה של האקדמיה הישראלית למדעים ובשנים 2004-2008 כיהן כיו"ר הוועדה. הוועדה עסקה בראשותו בשלבים הראשונים של ארגון הכנס הכללי של הארגון הגיאוגרפי העולמי שהתקיים בישראל בשנת 2010. במקביל הוא כיהן כחבר בוועדות ההיגוי והניהול של פרויקטים מרכזיים של הארגון הגיאוגרפי העולמי.

בשנת 2011 נבחר פרופ' קלרמן לאקדמיה האירופית (Academia Europaea), והוא המדען הישראלי הראשון מתחום מדעי החברה שנבחר לחברות באקדמיה זו.

במקביל לפעילות זו השתתף בוועדות רבות ועסק בפעילות אקדמית מגוונת. הציג עבודותיו האקדמיות עד עתה בלמעלה מ-110 ועידות מקצועיות בארץ ובעולם, פירסם שמונה ספרים בינלאומיים במיגוון נושאים חדשניים, האחרון שבהם יצא לאור בשנת 2014. סיפרו החלוצי על הגיאוגרפיה של המידע (2002) זיכה אותו באותה שנה בפרס מרידיאן לעבודה מחקרית מצטיינת של האגודה הגיאוגרפית האמריקנית (AAG). פרופ' קלרמן פירסם למעלה מ-70 מאמרים בכתבי עת עם שיפוט ועוד למעלה מ-60 עבודות נוספות, חמש מהן מונוגרפיות. פרופ' קלרמן מכהן כחבר מערכת במספר כיתבי עת בינלאומיים בתחום פעילותו ומילא תפקידים רבים בשיפוט ובייעוץ לכתבי עת, לקרנות ולמוסדות אקדמיים. כיהן כשופט של עבודות מ"א ודוקטורט באוניברסיטאות רבות בארץ ובעולם. בשנת 2000 עמד בראש הוועדה הבינ"ל להערכת המחלקה לגיאוגרפיה באוניברסיטת בן-גוריון.